

Tugiisiku koolitus
Õppekava

1. Õppekava rühm ja õppekava koostamise alused

Õppekava rühm: 0923 sotsiaaltöö ja nõustamine.

Õppekava koostamise alus: sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna spetsialisti 4. taseme kutsestandard.

2. Eesmärk ja õpiväljundid

Eesmärk: koolituse läbinud õppijal on ettevalmistus kliendi sotsiaalsete oskuste ja tegevusvõime toetamiseks.

Õppija lähtub oma erialasest töös sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna spetsialisti 4. taseme kutsestandardis kirjeldatud kompetentsidest.

Sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna spetsialisti 4. taseme kompetentsid:

- B.2.1 Kliendi sotsiaalsete oskuste arendamine;
- B.2.2 Kliendi tegevusvõime arendamine, säilitamine ja toetamine;
- B.2.3 Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes;
- B.2.4 Kliendi toetamine võimetekohasel panustamisel ühiskonda;
- B.2.5 Toetamine asjaajamise korraldamisel;
- B.2.6 Võrgustikutöö.

Õpiväljundid. Koolituse läbinud õppija:

1. teeb valdkonnaüleselt koostööd, lähtudes võrgustikutöö põhimõtetest ja analüüsides oma kutseoskusi;
2. toetab kliendi sotsiaalsete oskuste arengut;
3. toetab kliendi tegevusvõimet;
4. jälgib kliendi terviseseisundit ja kujundab tema tervisekäitumist ning vajadusel annab esmaabi;
5. tunneb erinevaid sihtrühmasid ja nende eripärasid.

3. Sihtgrupp ja õpingute alustamise tingimused

Sihtgrupp on sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonnas tugiisikuna töötavad või tööd alustavad inimesed. Tugiisik neljanda taseme kutse taotlemisel on nõutud vähemalt keskharidus.

Veebi- ja kombineeritud õppes osalemiseks on vajalik arvuti, koos veebikaamera ja töötava mikrofoni ning hea internetiühendus.

4. Õppe maht, õppe ülesehitus, õppekeskkond, õppevahendid

Õppe maht ja ülesehitus: koolituse kogumaht akadeemilistes tundides on 262 tundi, millest 244 tundi on auditoorset tööd (sh 80 tundi juhendatud praktikat töökeskkonnas ja 16 tundi esmaabi väljaõpet) ja 18 tundi iseseisvat tööd.

Õppekeskkond ja -vahendid.

1. Veebipõhine õpe toimub turvalises e-õppekeskkonnas, millele on ligipääs vaid koolitajatel ja õppijatel.

2. Klassiõpe toimub täiskasvanute õppimist toetavates koolitusruumides, mis on seotud õppe ülesehituse ja sisuga.

Koolituste maht arvestatakse akadeemilistes tundides, üks akadeemiline tund on 45 minutit.

5. Õppeprotsessi kirjeldus, sh õppe sisu, õppemeetodid ja -materjalid

Õppeprotsessis lähtutakse andragoogilistest põhimõtetest, väärtustades õppija kogemust. Koolitusel kasutatakse õppijaid kaasavaid õppemeetodeid: loenguid, juhitud arutelusid, paaris- ja grupitöid, juhtumite lahendamist, analüüsi.

Õppematerjalid. Koolitajate koostatud õppematerjalid on kättesaadavad.

1. Veebi- ja kombineeritud õppe korral: e-õppekeskkonnas.
2. Klassiõppe korral: e-õppekeskkonnas ning osaliselt paber kandjal.

Kohustuslik kirjandus

[Sotsiaalala töötaja eetikakoodeks](#)

[Sotsiaalhoolekande seadus](#)

[Sotsiaalministeerium](#)

[Sotsiaalkindlustusamet.](#)

[Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioon, Sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna spetsialisti kutse andmine.](#)

[Töötervishoiu- ja tööohutusalase väljaõppe ja täiendõppe kord](#)

Barsineviča, S., Cukura A. jt. (2011). Minu eriline laps – vastuseid küsimustele. Tartu: Anni Mängumaa. https://www.kliinikum.ee/wp-content/uploads/2019/12/minu_eriline_laps.pdf

Habicht, A., Kask H. (2016). Teekond erilise lapse kõrval. Tallinn: Eesti Puuetega Inimeste Koda. <https://www.epikoda.ee/wp-content/uploads/2017/01/Teekond-erilise-lapse-korval.pdf>

Võib lisanduda koolitajate soovitatud lugemisvara.

Õppe ülesehitus ja maht	Õppe sisu
Maht 32 tundi. Auditoorne töö 28 tundi. Iseseisev töö 4 tundi.	1. Ülevaade tugiisiku töö olemusest 1.1 Valdkonnaga seotud õigusaktide tundmine. 1.2 Digipädevused erialases töös, sobivate info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) vahendite eesmärgipärane kasutamine. 1.3 Väärtushinnangute mõistmine ja seoste loomine. 1.4 Õpioskuse kujunemise mõistmine ja toetamine läbi inimese elukaare. 1.5 Võrgustikutöö olemusest aru saamine.
Maht 23 tundi. Auditoorne töö 20 tundi. Iseseisev töö 3 tundi.	2. Kliendi sotsiaalsed oskused 2.1 Kliendi juhendamine suhete loomisel ja hoidmisel. Alternatiiv-kommunikatsiooni võimaluste teadmine. 2.2 Kliendi toetamine kohase käitumise õppimisel ja väärtushinnangute, eneseregulatsiooni ja empaatia kujunemisel. 2.3 Agressiivse kliendi probleemkäitumise põhjuste mõistmine. 2.4 Kliendi oskuslik juhendamine tunnete väljendamisel, toimetulekul ja käitumisel. 2.5 Konflikti ennetamine, lahendamine ning kliendi suunamine konfliktiga toimetulekul.

	2.6 Kliendile tema põhiõiguste tutvustamine ja eneseesindamise oskuste toetamine.
Maht 33 tundi. Auditoorne töö 32 tundi. Iseseisev töö 1 tundi.	3. Kliendi tegevusvõime 3.1 Kliendi tegevusvõime mõistmine ja toimingute kavandamine, läbiviimine ja analüüsimine. 3.2 Kliendi toetamine eelarve koostamisel. 3.3 Kliendi juhendamine ja võimestamine omandatud oskuste kasutamisel. 3.4 Teraapilised ja arendavad tegevused klienditöös. 3.5 Kliendi juhendamine ja toetamine avalike või kogukonna teenuste kasutamisel.
Maht 42 tundi. Auditoorne töö 42 tundi, sh 16 tundi esmaabiandja väljaõpet.	4. Kliendi tervisekäitumine 4.1 Arenguvaldkondade iseärasused puuetega inimestel. 4.2 Terviseseisundi jälgimine. 4.3 Erivajadusega kliendi hooldamise ning põetamise alused. Abivahendite tundmine. 4.4 Kliendi toetamine seksuaalkäitumise oskuste omandamisel, arvestades kliendi ealisi ja arengulisi eripärasid. 4.5 Kliendi haavatavus ja võimalik stigmatiseerimine. 4.6 Esmaabi andmine.
Maht 44 tundi. Auditoorne töö 42 tundi. Iseseisev töö 2 tundi.	5. Spetsialiseerumine tugiisiku töös 5.1 Töö abivajadusega (tervisest tuleneva erivajadusega) lapsega 5.2 Töö toimetulekuraskustes isikuga. 5.3 Töö rahvusvahelise kaitse saajaga. 5.4 Töö väärkoheldud isikuga. 5.5 Töö toimetulekuraskustes perega. 5.6 Töö sõltuvushäirega isikuga.
Maht 88 tundi. Auditoorne töö 80 tundi. Iseseisev töö 8 tundi.	7. Juhendatud praktika Juhendatud praktika töökeskkonnas toimub era- või munitsipaalasutustes.

6. Hindamine ehk õppe lõpetamise tingimused

Hindamismeetodid	Hindamiskriteeriumid
Infootsing, dokumentivormi täitmine.	Kliendi koostöövõrgustik <i>Iseseisev töö</i> Õppija: Planeerib tegevusi lähtudes kliendi eripärasest. Kirjeldab klienti arendavaid tegevusi. Analüüsib ja selgitab enda tegevusi tööosade kaupa. Seostab igapäevatööd teoreetiliste teadmistega. Esitleb tööd kaasõppijatele. Täidab dokumentivormi nõuetekohaselt. Järgib etteantud õpijuhust.

Analüüs, dokumendivormi täitmine, esitlus, vestlus.	Juhtumianalüüs <i>Iseseisev töö</i> Õppija: Arvestab tegevustes kliendi valmisolekut, võimeid ja oskusi. Toetab klienti kohasel käitumisel. Analüüsib kliendi tegevus- ja osalusvõime taset. Toetab klienti igapäevaelu toimingute planeerimisel. Teeb vajadusel koostööd kliendi võrgustikuga ja teiste spetsialistidega. Esitleb analüüsi kaasõppijatele. Järgib etteantud õpjuhust.
Test	Esmaabi väljaõpe Positiivse tulemuse tagab vähemalt 75% õigete vastuste osakaal. Õppija järgib etteantud õpjuhust.
Testid	Erialased testid Positiivse tulemuse tagab vähemalt 75 % õigete vastuste osakaal. Õppija järgib etteantud õpjuhust.
Infootsing, vaatlus, analüüs, dokumendivormi täitmine, esitlus.	Praktikaaruanne <i>Iseseisev töö 4</i> Õppija: Lähtub sotsiaalvaldkonna töötaja kutse-eeetika põhimõtetest. Täidab töökeskkonnas juhendaja juhendamisel õpieesmärkidega töö- ja õppeülesandeid. Omab tööks vajalikke isikuomadusi. Hindab ja analüüsib oma valmidust tulevaseks tööeluks. Praktikajuhendaja kokkuvõtlik hinnang on positiivne. Esitab kirjaliku aruande. Esitleb aruannet kaasõppijatele. Järgib etteantud õpjuhust.

7. Väljastatavad dokumendid

Koolituse tunnistus väljastatakse õppijale, kelle õpiväljundite omandamine on tõendatud ja ta on:

1. osalenud auditoorses õppes vähemalt 80% ulatuses,
2. sooritanud kõik hindamised positiivselt,
3. läbinud täies mahus esmaabiandja väljaõppe ja juhendatud praktika töökeskkonnas.

Kui õpingute lõpetamise tingimused on täitmata, väljastatakse õppijale läbitud teemade kohta tõend.

8. Koolitajate kvalifikatsioon

Koolitajad on oma eriala spetsialistid, kellel on kõrg- või eriharidus, töökogemus sotsiaalvaldkonnas ning täiskasvanute koolitamise kogemus. <https://koolitaja.com/koolitajad/>